

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กรอบแนวคิด

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาคือ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่มีการให้ผลผลิตแล้วในพื้นที่จังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวน 32 ราย จากเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราทั้งหมดจำนวน 484 ราย (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง) ดังในตารางที่ 3.1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจาก 4 อำเภอที่มีการเริ่มปลูกยางพาราตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 จำนวน 6 ราย จากอำเภองาว 2 ราย, อำเภอแม่ทะ 2 ราย, อำเภอห้างฉัตร 1 ราย และอำเภอเสริมงาม 1 ราย

ตารางที่ 3.1 จำนวนเกษตรกรที่ปลูกยางพาราในจังหวัดลำปาง ปี 2550

หน่วย : ราย

อำเภอ	จำนวนผู้ปลูกยางพารา
เมือง	115
เกาะคา	20
แจ้ห่ม	40
แม่ทะ	47
ห้างฉัตร	62
วังเหนือ	45
แม่พริก	3
เสริมงาม	12
สบปราบ	1
แม่เมะ	16
เมืองปาน	43
งาว	41
เถิน	39
รวม	484

ที่มา : สำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยาง จังหวัดลำปาง

โดยในการศึกษาได้แบ่งกลุ่มตัวอย่าง 6 รายออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ปลูกยางพาราขนาดเล็ก มีพื้นที่ปลูกยางพารา 1 – 50 ไร่ จำนวน 3 ราย กลุ่มผู้ปลูกยางพาราขนาดกลาง มีพื้นที่การปลูกยางพารา 51 – 250 ไร่ จำนวน 3 ราย แสดงในตารางที่ 3.2 ซึ่งเป็นเกณฑ์การแบ่งโดยสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 3.2 การแบ่งกลุ่มผู้ปลูกยางพารา และที่ตั้งของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง

(กลุ่มตัวอย่าง = 6 ราย)

กลุ่มผู้ปลูกยางพารา	ที่ตั้ง(ราย)				รวม(ราย)
	อ.งาว	อ.แม่ทะ	อ.ห้างฉัตร	อ.เสริมงาม	
ขนาดเล็ก (1-50ไร่)	1	1	-	1	3
ขนาดกลาง (51-250ไร่)	1	1	1	-	3

ที่มา: จากการศึกษา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ(Primary Data)

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนพื้นที่ปลูกยางพารา ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำธุรกิจ เหตุผลที่มาทำธุรกิจยางพาราแผ่น อาชีพอื่นนอกเหนือจากการยางพาราแผ่น และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตยางพาราแผ่น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตยางพาราแผ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปลูกลูกยางพาราและการผลิตยางแผ่น

การปลูกลูกยางพารา มีขั้นตอนดังนี้

- การเลือกพื้นที่
- การเตรียมพื้นที่
- การเลือกพันธุ์ยาง
- การปลูกลูก
- การบำรุงรักษา
- การกรีด

การผลิตยางแผ่น มีขั้นตอนดังนี้

- การเก็บรวบรวมน้ำยาง
- การกรองน้ำยาง
- การทำให้ยางแข็งตัว
- การทำแผ่นยาง
- การเข้าเครื่องรีด

ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตยางพาราแผ่น โดยแยกต้นทุนออกเป็น 3 ระยะได้แก่ ต้นทุนระยะก่อนกรีดยาง ต้นทุนระยะกรีดและเก็บน้ำยาง และต้นทุนการทำยางแผ่น ซึ่งแบ่งเป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) และต้นทุนผันแปร (Variable Cost)

ระยะก่อนเปิดกรีด

ต้นทุนผันแปร

- ค่าใช้จ่ายในการเตรียมพื้นที่
- ค่าใช้จ่ายในการปลูกลูก
- ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา

- ค่าแรงงาน

ต้นทุนคงที่

- ค่าเสียโอกาสที่ดิน
- ค่าภาษีที่ดิน

ระยะกรีดและเก็บน้ำยาง

ต้นทุนผันแปร

- ค่าสารเคมีปราบวัชพืช
- ค่าปุ๋ยบำรุงสวนยาง
- ค่าแรงงาน

ต้นทุนคงที่

- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์

ระยะทำยางแผ่น

ต้นทุนผันแปร

- ค่าน้ำกรด
- ค่าไฟฟ้า
- ค่าน้ำประปา
- ค่าแรงงาน

ต้นทุนคงที่

- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์
- ค่าเสื่อมโรงเรือน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัญหา อุปสรรค ของการผลิตยางพาราแผ่น โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ ปัญหาเกี่ยวกับโรคแมลงและวัชพืช ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ ในการผลิต ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาด้านแรงงาน และปัญหาด้านสาธารณสุขประเภท

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการจัดจำหน่ายยางพาราแผ่น

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ(Secondary Data)

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิต การจัดจำหน่าย และราคาขายแผ่น จากเอกสารวิชาการ หนังสือ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตำรา บทความ อินเทอร์เน็ตของหน่วยงานต่าง ๆ ข้อมูลจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยาง กรมวิชาการ เกษตร สถาบันวิจัยยาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

3.4 วิธีการศึกษาวิจัย

แยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตและต้นทุนการผลิตยางพาราแผ่นในจังหวัดลำปาง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนพื้นที่ปลูกยางพารา ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำธุรกิจ เหตุผลที่มาทำธุรกิจยางพาราแผ่น อาชีพอื่นนอกเหนือจากการยางพาราแผ่น และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตยางพาราแผ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตยางพาราแผ่นตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการผลิตยางพาราแผ่นและต้นทุนในการผลิตยางพาราแผ่นทั้งหมด

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่ค่าเฉลี่ย และความถี่ โดยอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาอธิบายเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการผลิตยางพาราแผ่น มีขั้นตอนอย่างไร และให้ทราบถึงองค์ประกอบของต้นทุนของเกษตรกร

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยการศึกษาค่าเฉลี่ยของต้นทุนที่ได้จากการออกแบบสัมภาษณ์ มาคำนวณหาต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ เพื่อคำนวณหาต้นทุนรวมของการผลิตยางพาราแผ่น ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์เป็น วิเคราะห์ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร พร้อมทั้งการคิดค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตยางพาราแผ่น เป็นค่าใช้จ่ายมาคำนวณต้นทุนของการผลิตยางพาราแผ่น

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาศักยภาพของธุรกิจการผลิตยางพาราแผ่นของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตยางพาราแผ่น ข้อมูลผลผลิตยางพาราแผ่นของเกษตรกร ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการจัดจำหน่ายยางพาราแผ่น

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยการศึกษาต้นทุนในการผลิตและผลตอบแทนเพื่อคำนวณหาผลตอบแทนต่อต้นทุนในการผลิตยางพาราแผ่น และช่องทางการจัดจำหน่าย

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการผลิตยางพาราแผ่นของเกษตรกรใน
จังหวัดลำปาง

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

ข้อมูลปัญหา อุปสรรค ของการผลิตยางพาราแผ่น

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการศึกษาปัญหา-อุปสรรค ของเกษตรกรแต่ละด้าน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ
ปัญหาโรคแมลงและวัชพืช ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยการผลิต ปัญหาด้านการตลาด
ปัญหาด้านแรงงาน และปัญหาด้านสาธารณสุขประ โภค โดยนำมาวัดระดับความ มาก-น้อย ของปัญหา
ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

ระดับของปัญหา	คะแนน
มาก	3
ปานกลาง	2
น้อย	1

ทำการเก็บรวบรวมคะแนนของแต่ละปัญหาที่ได้ แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย
เลขคณิต และแปลความหมายของระดับปัญหา โดยยึดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับของปัญหา
2.50 – 3.00	มาก
1.50 – 2.49	ปานกลาง
1.00 – 1.49	น้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved